DANDERYDS KOMMUN

Tjänsteutlåtande

Datum: 2026-10-27
Diarienummer: KS 2025/0214

Till: Kommunstyrelsen

Kommunledningskontoret
Lukas Palmgren

Svar på motion från Eva Lindman Marko (C) om att uppdra åt tekniska nämnden att omgående sätta slottsallén, Alice Tegnérs allé, i bästa möjliga skick

Ärendet

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 28 april 2024 (§ 73) väckte Eva Lindman Marko (C) med flera en motion om att ge tekniska nämnden i uppdrag att skyndsamt sätta Slottsallén, Alice Tegnérs allé i bästa möjliga skick. Ärendet remitterades till tekniska nämnden, som den 25 september 2025 (§ 105) antog ett remissvar.

Kommunstyrelsen beslutade den 17 november 2025 (§ 162) att återremittera ärendet till tekniska nämnden för fortsatt beredning. Syftet var att de bärande principerna för park skulle kunna inarbetas i svaret för att belysa betydelsen av kommunens grönområden för kulturmiljö, hälsa och grönska inom nämndens ansvarsområde.

Tekniska nämnden antog riktlinjer bärande principer för park den 18 maj 2026 (§ 52). Principerna inarbetades i nämndens yttrande, som antogs den 27 augusti 2026 (§ 89) som svar på kommunstyrelsens återremiss.

Sammantaget bedömer kommunledningskontoret att de bärande principerna för park samt vidtagna och planerade åtgärder för Alice Tegnérs allé säkerställer en ändamålsenlig förvaltning av Danderyds alléer genom att bland annat bevara dess betydelse för kultur, hälsa och grönska.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att motionen är besvarad med hänvisning till tekniska nämndens vidtagna och planerade åtgärder för Alice Tegnérs allé.

Kommunledningskontorets utredning

Ärendets beredning efter kommunstyrelsens återremiss

Alice Tegnérs allé utgör en viktig del av kommunens park- och kulturmiljö och förvaltas i enlighet med tekniska nämndens bärande principer för park.

Alice Tegnérs allé har ett betydande kulturhistoriskt värde och utgör en del av kommunens historiska landskapsbild. Genom att bevara alléns struktur, uttryck och traditionella skötselmetoder värnas platsens kulturarv och särprägel.

Alice Tegnérs allé är idag hamlad enligt plan, det innebär att trädkronorna beskärs kraftigt med jämna mellanrum. Metoden har historiskt använts för att samla vinterfoder till djur, och ger allén dess karakteristiska utseende. Hamlingen utförs med intervaller på två till fyra år, beroende på trädens återväxt. Genom denna skötsel bevaras både alléernas form och deras biologiska värden. Åtgärden utgör en förvaltningsinsats som säkerställer alléns långsiktiga funktion, kvalitet och kulturhistoriska värden.

Tekniska nämndens bärande principer för park

Tekniska nämndens bärande principer för park har som utgångspunkt att skapa, förvalta och utveckla trygga, vackra och funktionella park- och grönområden i Danderyds kommun. Utifrån återremissens frågeställning har följande tre mål relevans för att säkerställa kultur, hälsa och grönska för Danderyds parker och alléer.

Parkens vegetation och grönska

Mål: Parkmiljöer ska präglas av varierad, robust och estetisk tilltalande vegetation som ger ekologiska, rekreativa och klimatrelaterade värden.

Vegetationen för årstidsförändringar, blomningsperioder över året och god variation i både art- och strukturval. Växtval och placering ska i första hand utgå från kriterier som robusthet, långsiktig hållbarhet, ekosystemtjänster och visuella kvaliteter. Träd och planteringar ska ses som långsiktiga kapitalinvesteringar. Parkernas gestaltning och vegetation ska dessutom aktivt gynna och stärka den biologiska mångfalden av inhemska växter och djur genom att främja ett rikt växt- och djurliv.

Lek, aktivitet och sociala mötesplatser

Mål: Danderyds parkmiljöer ska erbjuda trygga, inkluderande och varierade platser för lek, rörelse och social gemenskap.

Parker ska erbjuda funktioner för både spontanlek och organiserad aktivitet, samtidigt som lekmiljöer i högre grad ska utformas med inspirerande, naturpräglade och åldersinkluderande inslag. Parkerna ska även stödja lågintensiva aktiviteter, såsom vila och återhämtning, genom lugna zoner. Gestaltade parkytor, inklusive möblering och belysning, ska eftersträvas vara trygga, tillgängliga och karaktärsfulla.

Identitet, kulturmiljö och platsens karaktär

Mål: Danderyds kommuns parkmiljöer ska förstärka sin omgivnings identitet och bidra till attraktiva karaktärsfulla offentliga miljöer.

Parkernas gestaltning ska utgå från platsens historia, karaktär och sociala användning. Konst och kulturhistoriska element ska värnas och användas för att stärka platsens unika uttryck och historia. Kommunens alléer ska hanteras och förvaltas i linje med biotopskyddet och Länsstyrelsens regler. Nya parker och större parkupprustningar ska utformas utifrån ett tydligt och genomarbetat koncept som kan bidra till lokal identitet och särprägel. Samtidigt ska utvecklingen präglas av varsamhet, där mindre insatser i successiv takt prioriteras framför större omgestaltningar.

Kommunledningskontorets bedömning

Kommunledningskontoret bedömer sammantaget att de vidtagna och planerade åtgärderna överensstämmer med de bärande principerna för park och ska säkerställa att Alice Tegnérs allé, liksom kommunens övriga alléer, bevaras, utvecklas och förvaltas med hänsyn till kulturmiljö, hälsa och grönska. De vidtagna åtgärderna omfattar återkommande hamling av allén samt antagandet av bärande principer för park. Den fortsatta förvaltningen ska ske i enlighet med dessa principer med särskild hänsyn till alléns kulturhistoriska och biologiska värden.

Konsekvenser för barn och unga

Genom tekniska nämndens vidtagna och planerade åtgärder i Alice Tegnérs allé bedöms barnets rätt till en trygg och tillgänglig miljö tillgodoses samtidigt som natur- och kulturvärden bevaras. Detta är i linje med artikel 3 och artikel 31 i barnkonventionen.

Ekonomiska konsekvenser

Planerade åtgärder inryms inom tilldelad driftbudget.

Carina Lundberg Uudelepp
Kommundirektör

Carolina Pettersson
Samordningsdirektör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Svar på motion från Eva Lindman Marko (C) om att uppdra åt tekniska nämnden att omgående sätta slottsallén, Alice Tegnérs allé, i bästa möjliga skick
2. Tekniska nämndens Bärande principer för park
3. Tekniska nämndens beslut, 2026-08-27 § 89
4. Tekniska nämndens yttrande, daterat 2026-08-27
5. Reservation (C), TN 2026-08-27 § 89
6. Kommunstyrelsens beslut, 2025-11-17 § 162
7. Tekniska nämndens beslut 2025-09-25 § 105
8. Motionen